

מתיקות השבת

יו"ע ע"י ישיבת חיים של תורה – לובלין/ פתח"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

גורלו של בעל תאנה

"כי תצא למלחמה... וראית בשביה אשת פת תאר..." אָמְרו חז"ל (קדושין כא: מובא ברש"י) לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, כלומר שהתורה התיירה לאדם לשא את האשת יפת תאר, מפני שאם לא נתיירה לו, ישאנה באסור.

ויש להבין, מנין למדו חז"ל פרוש זה שממנו אפשר ללמד יסוד, שכאשר האדם עלול להכשל בדבר האסור ראוי להתיר לו את אותו דבר כדי שלא יעבר עברה?! הרי יתכן שרק כאן התורה התיירה את האשת יפת תאר בגזרת הכתוב וכמו שמצינו הטר דומה לזה נעבד עברי שמתרת לו השפחה כנענית, ולעולם אין ללמד מכאן שהתורה מתיירה מעשה האסור כדי שלא יעשו אותו באסור?

התורה מדברת על תחלת דרכו של האדם שאם רואים שהוא הולך בדרכים רעות ועתיד הוא ללססם את הדרכים (כמבאר ברש"י), שפרושו שהוא עתיד גם לעבר עברות של יפת תאר כמו שמצינו בישמעאל שנאמר בו "והוא יהיה פרא אדם", ודרשו חז"ל (שמו"ר א א), שהיה עומד בפרישת דרכים ומלססם את הדרכים ועובר עברות, כגון כזה שראים שתחלת דרכו לרעה, יש להרגו מלכתחלה.

אבל בדין יפת תאר מדובר כשכבר גדל והוא בעל תאוות ונמשך לדברים אסורים, אצלו כבר אין עצה אלא להתיר לו דבר כזה כדי שלא יעשה זאת באסור.

אשת חיל יש אחת!

וקדם פרושה בן סורר ומורה נאמרה פרושה "כי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה", ובמשך כל הדורות אנו נוכחים לראות שלא טוב הדבר לשאת שתי נשים, אצל אברהם רואים שהיתה קנאה בין שרה להגר, ונעקב רצה לשאת רק את רחל ולא את לאה, ואצל דוד רואים שרבו הנשים הביא לו בנים לא הגונים כאבשלום ואדוניה [ואמנון עצמו היה בן של אשת יפת תאר, כמבאר בחז"ל], שעל כן אשה שניה נקראת 'צרה' כי שתי נשים הן צרות זו לזו והן 'צרה' גם עבור הבעל...

ולכן התורה מסמיכה את ענין שתי הנשים אצל איש אחד לענין בן סורר ומורה, כי מפנין שאת האחת האיש מחבב יותר מהשניה כמו שקתוב "האחת אהובה והאחת שנואה", הדבר גורם שנואלים לו בנים לא הגונים.

מדקדק עם חסידי

ואצל שלמה מלכנו מצינו, שהיתה עליו תביעה מן השמים על שנשא את בת פרועה, אף על פי שבדאי לבו היה שלם עם ה', אבל מפני

מתיקות הזיסים

פי הלצת... את רגלי מדחי!

ביום שני בשבוע זה יצאתי לקהרלי מהכולל על מנת להחזיר את הילדים מה'חידר' הביתה, רגע לפני צאתי מהכולל פנה אלי אחד מאברכי הכולל ובקש ממני להעביר עבורו מכתב בקשה לארגון חסד מסיים לקראת החגים. לקחתי ממנו את המכתב, אך כשעברתי ליד אותו ארגון שכחתי מכף והמשכתי בדרכי. מכיון שבשעות אלו המדרכה מלאה בילדים ובהורים, נאלצתי ללכת על צד הכביש ותוך כדי הליכתי נזכרתי שחברי בקש ממני להעביר עבורו את המכתב בקשה אך התעללתי לחזר על עקבותי בעבורו.

תוך כדי מחשבותי בענין זה ארע דבר נורא: רכב נסע מאחורי פגע בי והפיל אותי על הכביש כשאני מטל על פני. עד שלא התאוששתי מהחבטה והמכות שקבלתי בדרכי מהנספילה הפתאומית, אני מרגיש שגלגל הרכב עולה על רגלי... קעת הייתי כבול תחת הרכב ולא יכלתי לעשות מאומה. יצאתי וצקות כאב והאנשים שעברו במקום החלו גם הם לזעק לעבר הנהג שיעצר והורו לו לסווע לאחור על מנת לחלץ את רגלי מתחת לגלגל, רק עתה הנהג הבחין במה שארע, ולאחר שרגלי חלצה הוא יצא מבהל וחרד לגורלי.

למעשה באותם רגעים לא הרגשתי כאבים כלל ואמרת לנהג שפרגע לא נכר שארע נזק כל שהוא ובכל זאת לקחתי ממנו את המכתב. אלא שפעם יזמן מן תוך כדי הליכתי הביתה עם הילדים התחלתי להרגיש כאבים אדירים עד כדי שלא יכלתי לעמוד על רגלי וגם כשישבתי התיסרתי מכאבים. ערכת ביני לבין עצמי חשבון נפש, והבנתי שאולי הייתי חוזר על עקבותי על מנת להגיש את מכתב הבקשה בעבור חברי הייתי מונע ממני את הצרה הזאת, כי פני הילדים המול הרוב שפגע בי והייתי יכול להזר ממנו.

עם הכאבים התאמצתי להגיע למשך

המשך המעשה בעמוד ד'

שהבריות רגנו אחריו ונעשה מִכָּךְ חלול ה',
על זה היתה עליו תביעה.

בדומה למה שנתבעו משה וְאַהֲרֹן בְּמִי מְרִיבֵת
קִדְשׁ: "עַן לֹא הָאֲמַנְתֶּם בִּי הַקְּדִישֵׁנִי לְעִינֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", הֵינּוּ שְׁבַעֲנֵי הָעַם הָיָה נִרְאָה
שִׁכְכִּיכֹל אֵינִם מְאֲמִינִים בְּשִׁלְמוֹת בַּה' ח'ו,
כָּךְ אֵצֶל שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ רֹאִים שִׁרְבָעֵם הֹכִיחַ
אוֹתוֹ כִּי הָעַם חָשְׁבוּ שֶׁהוּא טֹעֶה וְהַנְּשִׁים
הִסִּירוּ אֶת לְבוֹ מֵה' חֲלִילָה.

אָבֵל בְּאֵמֶת שְׁלֹמֹה מִלְכֵנוּ הָיָה שְׁלֵם עִם ה',
וּכְשֶׁנִּזְכָּרִים בּוֹ אֲנִי צְרִיכִים לְהַתְמַלֵּא בְּאַהֲבַת
ה', כִּי נִזְכָּרִים בְּאַהֲבַת הַגְּדוּלָה לַה' שְׁעָלֶיהָ
חֵבֵר אֶת מַגֵּלֵת שִׁיר הַשִּׁירִים.

וְכֵן כְּשֶׁאֲנִי נִזְכָּרִים בְּאֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, אֲנִי
צְרִיכִים לְהַתְמַלֵּא בְּאַהֲבַת ה', כִּי נִזְכָּרִים הֵיאָךְ
אַבְרָהָם אֲבִינוּ עָקַד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ, וְהוֹדָה לַה'
עַל כָּל אֲבֵר וְאָבָר שֶׁל בְּנוֹ.

לא מביט ברוח קדשו

ורואים היאך אברהם אבינו היה נאמן לה'
בתכלית, בכך שלא הסתפל ברוח הקדש,
שאלו היה מסתפל היה רואה שלא יהיה לו
שום המשך מיצחק ורק ישמעאל יחיה, כי ה'
היה מסתיר מעיניו מלראות שיצחק ימשיך
לחיות וירעו יהיה גדול, שאז אברהם היה
יכול לסבר שראוי שלא לשחט את יצחק
כדי שלא יהיה חלול ה' בכך שיארו כלם
שלא התקיימה הבטחת ה' להרבות את זרעו
של אברהם מיצחק, ואברהם לא הסתפל
על שום דבר אלא הלך בתמימות ובנאמנות
לשחוט את בנו.

לכן טוב לנו מאוד ללמוד בחמש, כי שם
אנו קוראים על מעשי הצדיקים ולא רק על
צדיקים שאיננו מזרעם, אלא על אברהם
יצחק ויעקב שאנו נבדויהם, והלב מתמלא
מלמוד זה באהבת ה'.

מתיקות אברהם ועבדו

וכשנזכרים באברהם נזכרים גם בְּאַלְעָזָר
עבדו נאמן ביתו שהתעבב בצווי רבו תחת הר'
המורה, והעריך את מעשי רבו ולא התרעם
עליו כישמעאל.

כי כשרבו אמר לו "שבו לכם פה עם החמור",
הבין ש"לכם" הינו בשבילכם ולטובתכם,
שכשהתעבב למטה התמלא בשפלות גדולה,
ובכוח זה נהפך לעבד נאמן לאברהם ולא
הרהר אחריו רבו על שעקד את בנו שנולד
לו לזקנותו.

וכשקוראים מה שכתוב שה' זמן לאברהם
"איל אחר", מבינים מכך שאחרי הפחד הגדול
שה' נתן לאברהם, שהוא צריך לשחט את
בנו, אזי זמן לו ה' את הישועה - איל שיוכל
לראות דרך אבריו את חסדי ה' שבאברי
גופו ושבאברי יצחק בנו בלי שיצטרף לשחט
את בנו.

מה בין ישמעאל לאדום?

שיש את הדעות שנגנדי - של דואג וחברי
שחולקים על דוד ועל עצם יהדותו.

כי בכך מתגלה שהאדם בוחר בְּדוֹד לֹא מִפְּנֵי
שהוא מכבד, אלא מפני שהוא גלה את קדשתו
ומעלתו ומפני שהוא מבין שדוד יכול להביאו
אל תכליתו.

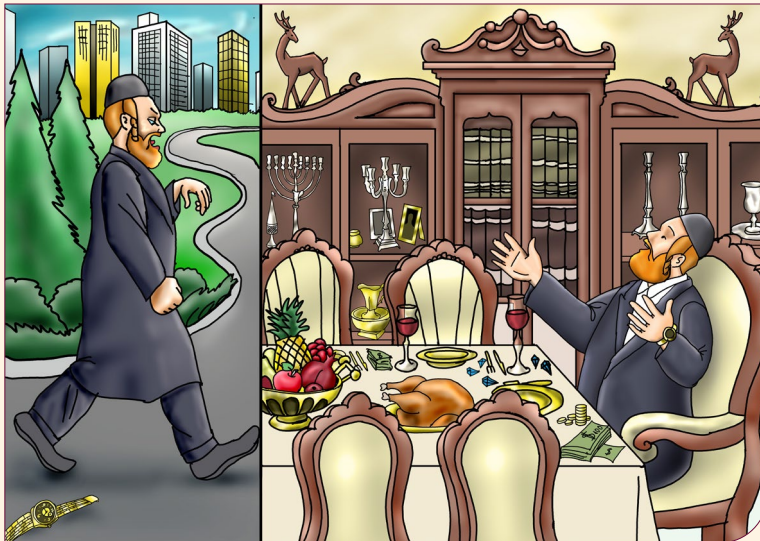
אף על פי שהוא היה שלם עם ה' בכדי שנקיים
"ובקשו את אלקיהם ואת דוד מלכם", שאדם
יבקש ויחפש את מעלתו של דוד מלכנו.

ולא מפני שפיוס מקבל כבר במשך דורות
שדוד צדיק, אלא הוא בבחירתו האישית יבחר
בְּדוֹד וּבְצַדִּיקִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי יוֹ, וְיַחֲלִיט
ללכת בדרכיהם ולשמע בקולם, אף על פי

נאמר בפרשתנו "לא יבא עמוני ומואבי בקהל
ה'" הפסוק הזה היה משנן בפי גדולי דורו
של דוד מלכנו, וככת פסוק זה הם דנו את
דוד שאינו ראוי לבוא בקהל, וכמעט הפסדנו
על ידי כך את משיח צדקנו, כי דוד היה תלוי
במתקלת גדולה.

וה' סבב את המחלקת הזאת על דוד מלכנו

להביט חיובי גם על הקשיים

לציור שבכותרת הגליון: ירבעם בן נבט
מבוא את שלמה מלכנו ברבים על שנסא
את בת פרעה ועל שישו בזמן שצריך
להקריב קרבן התמיד ולהניח תפילין.

מה היתה התביעה הדקה מן השמים
על שלמה בענין בת פרעה? מדוע
סבב הקב"ה שיחלקו על דוד מלכנו
ושלמה בנו? מדוע באמת שלמה נשא
את בת פרעה ונשים רבות נוספות?

על כך במאמר: 'אורלו של בעל תאוה'
ובמאמר: 'מה בין ישמעאל לאדום?'

לציור שלפנינו: הערשל מִשְׁפָּע בְּעִשְׂרוֹת
ובכל טוב ומתוך כך הוא מודה לה' אף
כאשר הוא יצא לדרך וארע לו צער
שאבד את שעונו החל לקעוס ואבד את
אמונתו בה'.

מי יחזק אותנו להיות נאמנים
לה' גם בזמני קשי ולא רק
בזמני שמחה והצלחה?

על כך במאמר: 'מתיקות האיש המשמח את בני ביתו'.

רבנו של עולם זכנו לשוב בתשובה שלמה לפניך ולהתמלא במצוות ובמעשים טובים, כמדת היתורה, צדקה וגמילות חסדים, כדי שפאשר נראה לפניך ביום הדין והמשפט תהינה ידינו מלאות במשאות של זכויות, ואתה תחוס ותחמל עלינו ואל תבט על מעשינו הרעים אלא רק על הטוב שבנו.

זכר לנו ברית אבות ואת אשר נשבעת לאמר "לא ימוש מפיך ומפי יורעך ומפי יורע יורעך אמר ה' מעתה ועד עולם", ולא תמוש התורה ודרכיה הנפלאות ממנו ומזרעו ומזרע זרעו עד עולם, ותן לנו לב טהור לאהוב אותך ולהכיר בכל עת בטובות שאמנה גומל עמנו בכל רגע. וגם פאשר נדמה לנו שנסרה לנו טובה כלשהי קלילה, לא נבצע מתוך הצער ח"ו, אלא נשאר נאמנים אליך בכל אופן ובכל מצב, אמן סלה.

עם ישראל שרים לה' בפסח על שני דברים: א'. על שרומם אותנו מכל העמים. ב'. על שה' גאה גאה, כלומר שרומם אותנו על ידי שהביא לנו את המצרים, שעל ידם למדנו לאהב ולהיות מאחדים עם כל השבטים.

שהוא מתאנה להרג בני האדם גם בלי שום סבה, בטענה ש"ך כל בו" - שכביכול כלם מוזיקים לו ומהתו של ישמעאל הוא "פרא אדם" שגם כשהם משרתים אותנו הם עושים זאת בפראות עם נזקים רבים היוצאים תחת ידם. ולכן המדרש אומר שהקב"ה מתחרט על שבא אותו, ובוה יבאר הסבה לכך שאברהם גרש את ישמעאל מהבית ולאלו את עשו יצחק לא גרש.

כמו כן את המצרים אסור לתעבם כמו שכתוב: "לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו", כי אצלם עברנו ככור הרבול והתחנכנו שלא לשנא את בני השפחות, כמו שאומר הפסיקתא רבתי שסבת הירידה למצרים היתה משום שהשבטים היו מזוללים בבני השפחות וקוראים להם עבדים, שעל כן הקב"ה הוריד את כל השבטים למצרים שכן כלם ישבו ביום הגאולה ממצרים ויאמרו: "עבדים הינו לפרעה במצרים" וממילא לא ישאר להם מקום להתגאות על בני השפחות כי כלם יאמרו על עצמם "עבדים היינו". ועוד, שעל ידי המצרים זכינו לחגים הקדושים כפסח וסכות.

הכל מאתה יתברך

ולפי זה מובן, מדוע המלאכים לא אמרו שירה כשהמצרים טבעו בים, כי 'מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה?! כלומר, שכל מה שהם צערו את עם ישראל, היה זה מעשי ידיו של ה', ואין מה לומר שירה על אבדתם, ורק

בנותו הקדושה של שלמה
כמו כן ירבעם חלק על שלמה על כך שנשא את בת פרעה, וטען שהוא עובר על דברי תורה, ולא התבונן להבין שפטרותו של שלמה בכך שנשא את בת פרעה ואלף נשים היתה כדי ללדת הרבה ילדים עם הטבעים הטובים שלו, כדי שירבה דעת ה' בעולם, ושיהיו הרבה בני אדם שיחיו עם אהבת ה' גדולה כמותו. לאחר מכן נאמר "לא תתעב ארמי כי אחיך הוא", ולכאורה צריך להבין, הרי אדום הוא עשו שקדם את יעקב בתרב, אם כן מדוע לא נתעב אותם?

אלא, שעשו ויעקב היו דומים מאוד, ולכן הנביא צריך לחדש ולומר בשם ה': "ואהב את יעקב ואת עשו שנאתי", שאף על פי שעשו הוא בנו של יצחק ואחיו של יעקב ודומה לו, בכל זאת ה' שונא אותו ואוהב את יעקב. ומטרת בריאתו של עשו היא כדי לשרת את יעקב ולבנות עבורו ביתים וכלים שעל ידם יוכל לעבד את ה' בישוב דעת ובלי דאגות. ומטרה נוספת ישנה בבריאתו של עשו כדי שכפאשר זרע יעקב יפרשו מדרך התורה עשו ייסר אותם עד שישובו למוטב ויבנה עשו שומר אותנו שלא נסור מדרך ה'.

מרידות ישמעאל

ואף על פי שאדום הם רשעים ואכזריים מאוד בכל זאת ישנה גריעות בישמעאל שאין בעשו שבישמעאל נאמר "דו בכל יד כל בו", כלומר

מתיקות האיש המושמח את בני ביתו

וכעין זה בבין אדם לחברו, כגון שהתורה מצוה על החתן לשמח את אשתו, כמו שכתוב: "ושמח את אשתו אשר לקח" ואם אדם משמח את אשתו רק בשנה הראשונה, ולא אחר כך זה מרצה על רשות, כי מהשנה ראשונה שבה הוא שמח את אשתו מוכח שה' נתן לו בטבעו את הכח לשמחה, ובכל זאת אחרי אותה שנה ראשונה הוא בוחר לצערה. וידוע בשם הגר"ש אויברבאך זצוק"ל שמצות "ושמח את אשתו" לא נאמרה רק לשנה הראשונה, אלא לכל החיים, ולשנה הראשונה נאמרה רק המצוה "נקי יהיה לביתו" אלא שהתורה לא מחייבת את האדם דבר שקשה לו מאוד, לשמח את אשתו כל חייו, אצל המתגלה מהתורה הוא שבשנה ראשונה האדם מחויב לשמח את אשתו, ומזה למד להתנהג כך כל חייו לשמחה, והשנה הראשונה אמורה להרגיל את האדם לשמח את אשתו כל חייו.

השמחה בחיים

ויש לפרש "טוב ללכת אל בית אבל

טמאי שתיקותא', הינו שצריך לבוא למול האבל ולשתק, כדי ללמדו שעבודתו של האבל היא לשתק ולא להתרעם, אלא להכיר טובה לה' על כל הטוב שקבל דרך הנפטר בכל השנים שהוא היה חי.

ולכן שלמה המלך אומר שעדיף ללכת לבית האבל מללכת לבית המשטה, כי אמנם בחתנה לומדים להודות על כל הטוב שה' נתן לנו, כי שם כלם אומרים 'מלתא' - מלים של הודאה לה', אבל בבית האבל לומדים דבר גדול יותר, שכפאשר יחסר לנו דבר ח"ו גרע לשתק, כי בבית האבל לומדים לשתק ולא להתרעם.

"בזאת תבהנו"

וכל זמן שאדם מודה על חסדי ה', עדין לא מוכח שהוא עבד ה', כי יתכן שכפאשר ה' יחסיר ממנו איזה חסד הוא יתרעם, ורק כפאשר עומד במבחן שחסר לו דבר מסוים ובכל זאת הוא שותק ולא מתרעם בזה מתגלה שהוא נאמן לה'.

"כי יקח איש אשה... ושמח את אשתו אשר לקח". שלמה חכמינו אומר "טוב ללכת לבית האבל מלכת לבית המשטה", וכשנדיק בלשונו נבחין, שלא אמר שזוהי חובה ללכת לבית האבל, אלא אמר זאת בלשון המלצה: "טוב ללכת...". ולמשל: שאלו את שלמה המלך: יש לי שתי אפשרויות - ללכת לבית האבל או ללכת לבית המשטה, מה עדיף? והשיב שלמה: עדיף ללכת לבית האבל. ומדוע?

כי החתן שמח מאוד בזכותו שנושא אשה, לכן אם אחד לא יבוא לשמחו, גדול הרוע שזוכה באשה שמתגבר על הצער הזה שחסר לו רוח שאחד לא בא לשמחו, אבל האבל נחסר לו הקרוב משפחה שגפטר, לכן אם לא יבוא לנחמו זהו צער גדול עבורו.

הדבור והשתיקה

וחז"ל מפרשים איך צריך לנהג בחתנה ובבית האבל, ואמרו 'אגרא דבי הלולא מלי', הינו שבחתנה צריך לומר מלה אחת לחתן 'תשמח שאתה חי' ועל בית האבל אמרו 'אגרא דבי

מלכת אל בית משתה" כוזמר שטוב ללכת לבית האבל ושם ללמוד להעריך את החיים שאיננו בין המתים, ומתוך כך ללכת לבית המשתה - עם דעת קזאת של הודאה על הגשמות והחיים, ולא לשמח שמחה טפלה בהתנה, אלא שמחה של מצוה בה' שמחיה אותנו.

ועבודה גדולה יש לאדם להסיר טרוניא מלבו על ה', ואמנם זה דבר שמאוד קשה לאדם, כי אינו רואה את ה' ואינו מרגיש אליו מחיבות, לכן צריך להזהר על כל פנים מלשמר טינה בלבו על בת זוגו [או על כל זונה].

וכל שכן להזהר מהלהתרעם על עבדי ה' הת"ח הצדיקים המעבירים לעם את דבר ה', ומעולם היה הדבר הזה נסיון לבני אדם מאז צאתנו ממצרים שהיו מתאוננים שהתלוננו על משה רבנו ואהרן הכהן, ומי שמתגבר ונוהר בכבודם של תלמידי חכמים מציל בזה את עולמו כי

יוכל לקנות מהם דעת ה', וירכש לעצמו חיי נצח לעולם הבא.

בושה שרִיית

כמו כן צריך לרכש מדת הבושה לבלתי נחטא, אבל יש מדת הבושה שאדם צריך להתרחק ממנה, שלא לחשוש כל היום 'מה יאמרו הבריות', ואמנם בודאי צריך להעריך בני אדם, ומה שהלל אמר 'אם אין אני כאן מי כאן?' בכל זאת לא היתה קנתו לזלזל בצבור, כי הוא היה עניו מאוד והעריך כל אחד.

אבל מאידך אסור לפחד מבני אדם ולחשוש ממה יאמרו הבריות, אלא יש לקיים "טוב ללכת לבית האבל" - להרגיש כאבן דומם שאינו נפגע ושאינו חושש מבזיונות, וכמו כן לקיים 'נפשי קעפר לכל תהיה' שלא להשתחד לעניני עולם הזה המושכים את העין.

ואף בלמוד התורה יש להזהר שלא להשתחד

לעסק בתורה רק לשם הנאת הפלפול והסקרוא מבלי לבוא מהלמוד למדות טובות של ענוה ויראת שמים שהורה.

לשמח בשמחת החבר ולא בצער...

בנוסף יש לבאר "טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית משתה" - קנת שלמה חכמנו בזה, כלפי בעלי המחלקת ושנאת הבריות, שטוב בעיניהם ללכת לבית שנוא נפשם וקא בזמן צערו כשהוא יושב באבלות ולא בזמן שמחתו כשהוא יושב בשמחתו בהתנת בניו, משום שאינם רוצים לראותו שמח אלא כשהוא עצוב, כי זה התענוג שלהם לראות את מי שהם שונאים אותו כשהוא עצוב בוכה ומקונן.

ובזה בא שלמה ללמדנו כמה רע יש במדת השנאה, שמעבירה את האדם על דעתו, וגורמת לו לרצות ברעתם של הבריות רח"ל, במקום שבווא לשמח בשמחתם.

המושך מתיקות הניסים

של אותו ארגון חסד והגשתי את מכתב הבקשה של די"ר יובס יעקא דשמאי בצאתי מאותו משרד פגשתי בשכני שעזר לי ולקח את ילדי לביתי ואני לקחתי משם מונית בדרך לרפואה דחופה! בדרך מלמלתי תפלות לבורא יתברך שירחם עלי וירפא אותי, וגם אם נגור עלי שבר או נזק אחר, שה' בטובו ירפא אותי עתה, ללא צורך בגבס או בקבים וכדומה, כי כעת מתקרבם הימים הנפלאים ראש השנה, יום כפוא

סכות ושמחת תורה, ואני רוצה לשמח ולשמח בהם את בני ביתי וילדי ולא להיות מרתק למטה או לכסא בגלים חלילה...

כשהגעתי לבית הרפואה קבלני רופא גרא שמים. הלה צלם את רגלי ואמר את הדברים הבאים: תקשיב, הקב"ה אוהב אותי! קבלת מכה קשה מאד אבל היא גבולית לפני שבה באפן שאינה צריך לגבס או לקבים, רק אתה נדרש קצת לנוח ולא ללכת הרבה ובעזרת ה' בעוד כמה ימים הפאבים יעברו. הודתי לה' מקרב לבי ומיד בצאתי מתדר הרופא

קבלתי טלפון מהנהג שדרס את רגלי הוא הוציע לי פצוי כספי. מכיון שלא היה לי נעים לקחת כסף מכיסו של הודי, סרבתי לקבל ממנו שום סכום, אלא שהוא לא הרפה עד שאמרתי לו שאכן הנעלים שאני לובש נקרעו קצת מהדריסה ועלותם גדולה, מיד הוא קבל על עצמו לשלם את עלותם.

כשתזויתי הביתה קבלתי על עצמי להביא בלי נדר 'רגל של עגל' לסגנת הודיה שאערוך א"ה לרגל הנס ברגלי.

בברכה, א. ז. בית ישראל, ירושלים.

איך מכבים את אש השרפות...? **תקיעת השופר הנעשית על ידי נשיפת רוחנו בתוכו היא הודאה לה' על הרוחות הטובות שה' נתן לנו לנשימות ולגדול המאכלים, וכשמזדים על כך לה', נעצרות רוחות רעות שלא תבאנה לעולם, כרגמת האש שהתפשטה בימים אלו והזיקה, ש'כח אחר מערב בה' והוא כח הרוח הרעה שגורמת לאש להתפשט. וכשנודה לה' על רוח אפינו תגן עלינו רוח השופר ונצל מרוחות רעות של שרפות ונזקים.**

- הדודים מתוקים**
- א. באיזה תאונת התורה מתחשבת ובמי אינה מתחשבת ומדוע?
 - ב. מדוע אברהם לא הביט ברוח קדשו כאשר הלך לעקד את יצחק?
 - ג. כמה ישמעאל גרוע מאדם?
 - ד. מהי העדיפות ללכת לבית האבל מללכת לבית המשתה?

התשובות מונחות בתוכן גליון זה | את התשובות ניתן לשלוח בימי השבוע הבא לכתובת מייל זו: 7885595@gmail.com בצירוף שם, תבות וטלפון. הפותרים נכונה, יכנסו להגרלה על מתנה ויקרתית

בס"ד

בשורה מתוקה!
בס"ד יצא לאור הספר הנספק

מתיקות המועדים

• ימים נוראים - סוכות •
משחיתו של העגן
רבי ענתים ברוך יאנוע שליט"א
ראש ישיבת דוד תורה - לובלין ירושלים
תלמידו של פוסק תורה
מחבר רבנו בעל 'שבעת הדינים' ו'זוהר וצוקיל

היכן נזכר בתורה שראש השנה הוא יום הדין?
כיצד הסכת רעיונים כבאים אותו ליהי הדין הטוב?
הקשה שכן נספת הקורונה לנת הסיבות?
מה הקשר בין "פיר עין הדר" ל"הר עינים"?
בידוע לא חוגגים את שבת התורה בבת השבעות?

על כך ועוד בספר
מתיקות המועדים - ימים נוראים וסוכות

נעבד וקצת נעבדות וקצת נעבדות

ניתן להשיג בס"ד 1182814-082
ובחנויות הספרים המופרדות
ב"בית המדרש" ירושלים - מילרדיק